

Van: [redacted]

Verzonden: 11-08-2023 14:30

Aan: [redacted]

Onderwerp: FW: Opvolging korte kennismaking m.b.t. erfgoed - Aanvullende stukken zoals eerder aan het college verzonden

De wat aangepaste versie met verwerking van de mail van 7 juli....

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Werkdagen: maandag, dinsdag, woensdagochtend, donderdag, vrijdag

Beleidsadviseur Cultureel erfgoed en Cultuurhistorie

Kwaliteit leefomgeving | Ontwikkeling leefomgeving en regio | BAR-organisatie

De BAR-organisatie werkt voor de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk

www.barendrecht.nl | www.albrandswaard.nl | www.ridderkerk.nl

GEMEENTE BARENDRECHT

Gemeente
Albrandswaard

GEMEENTE RIDDERKERK

Van: [redacted]

Verzonden: vrijdag 11 augustus 2023 13:05

Aan: [redacted]

Onderwerp: FW: Opvolging korte kennismaking m.b.t. erfgoed - Aanvullende stukken zoals eerder aan het college verzonden

Na het schrijven van 4 juli is in mijn vakantie onderstaand bericht aan de burgemeester gericht.

Dit bericht is nog niet ingebracht in een collegevergadering.

De inhoud van deze mail is eigenlijk weer een stap terug in de tijd en is een soort spuit elf actie na het verzoek om afwikkeling van de hele kwestie.

als bijlage zitten daar weer twee brieven in

Ik denk dat het handig is om in de antwoordbrief van het schrijven van 4 juli de mail hieronder aan te halen (inclusief bijlagen) en daarmee dit bericht af te handelen.

Wat denken jullie?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Werkdagen: maandag, dinsdag, woensdagochtend, donderdag, vrijdag

GEMEENTE BARENDRECHT

Gemeente
Albrandswaard

GEMEENTE RIDDERKERK

Van: [redacted]

Verzonden: vrijdag 7 juli 2023 17:29

Aan: Ronald Schneider <r.schneider@barendrecht.nl>

CC: [redacted]
[redacted]

Onderwerp: Opvolging korte kennismaking m.b.t. erfgoed - Aanvullende stukken zoals eerder aan het college verzonden

Geachte heer Schneider,

Na ampele overweging zenden wij u, ter informatie, toch graag nog een tweetal redelijk uitvoerige brieven (bijgesloten). Deze brieven ontving het college reeds eerder. Deze heeft u als het goed is reeds gezien bij de recente besluitvorming over het erfgoed.

Samenvatting van deze brieven:

- Het Dorp, Stand en Land advies rapport is ongeschikt voor een zuivere besluitvorming, want DSL is zeker geen onafhankelijke partij in deze. Feitelijk is dit de slager die zijn eigen vlees keurt, want DSL maakte ooit zelf de selectie van deze zes panden voor erfgoedbescherming, vanuit hun rol in de erfgoedcommissie. DSL was zich dat overigens ook goed bewust en heeft dat schriftelijk aan de gemeente aangegeven toen zij de opdracht aannamen. Los daarvan bleek dat het DSL rapport, ook al is het in 2022 opgesteld, geen informatie van de laatste jaren te hebben gebruikt, zoals de zienswijzen uit 2021.
- De erfgoedcommissie was het eens met bovenstaande conclusie, en heeft derhalve besloten geen advies over deze zes panden aan de gemeente uit te brengen op basis van het DSL rapport.
- Vervolgens heeft de erfgoedcommissie toch een advies uitgebracht om min of meer door te bouwen op het afgekeurde DSL rapport, en hier zelfs conclusies aan toegeschreven die geheel niet in het DSL rapport stonden. Het doel lijkt hier de middelen te heiligen. De erfgoedcommissie geeft nl. aan dat DSL drie panden waardeert als beeldbepalend pand; dit is feitelijk onjuist. De erfgoedcommissie geeft tevens aan dat DSL adviseert om het gebied van de Stationsweg (zuidelijk deel) als beschermd dorpgezicht te beschouwen; ook dit is feitelijk onjuist.

Onlangs heeft ook de gemeente dit DSL rapport als basis en onderbouwing genomen voor haar voorgenomen aanwijzing van twee bedrijfspanden tot gemeentelijk monument. Dit is ook als zodanig aan de gemeenteraad en aan de eigenaren aangegeven. Hierbij is geen vermelding gemaakt dat dit rapport niet onafhankelijk is. Ook is niet vermeld dat de erfgoedcommissie derhalve besloot om dit rapport niet te hanteren voor advisering over deze zes panden. The show must go on..

Kortom: In zeven jaar is er hard gewerkt door de combinatie van DSL, erfgoedcommissie, wethouders en erfgoedambtenaren om deze zes panden onder erfgoed bescherming te brengen, waarbij uit de opgevraagde stukken duidelijk blijkt dat het doel de middelen heiligt. Zelfs de openbare besluitvorming in de erfgoedcommissie werd hiertoe recent gefrustreerd door erfgoedcommissie en erfgoedambtenaar. Er werd namelijk bewust een onjuiste vergaderagenda aan de eigenaren toegezonden, om zo hun aanwezigheid bij de werkelijke

besluitvorming over hun panden te verhinderen.

Onze excuses voor de vele informatie. Dank voor uw aandacht voor dit onderwerp, in de hoop dat de gemeente hier binnenkort tot een fatsoenlijke afsluiting op dit dossier kan komen,

Met vriendelijke groet,

Edo ten Klooster en Ima Damoiseaux

From: [redacted]

Sent: Thursday, July 6, 2023 2:25 PM

To: [redacted] 'Ronald Schneider' <r.schneider@barendrecht.nl>

Cc: [redacted]

Subject: RE: Opvolging korte kennismaking m.b.t. erfgoed

Geachte [redacted] geachte heer Schneider,

Dank voor deze update en voor deze snelle actie.

We hopen dat deze interventie gaat leiden tot een fatsoenlijke afsluiting.

Met vriendelijke groet,

Edo ten Klooster en Ima Damoiseaux

From: [redacted]

Sent: Thursday, July 6, 2023 1:21 PM

To: [redacted] Ronald Schneider

<r.schneider@barendrecht.nl>

Cc: [redacted]

Subject: RE: Opvolging korte kennismaking m.b.t. erfgoed

Geachte [redacted]

Ik kan u bij deze melden dat uw brief en bijlagen volgende week 11 juli tijdens de laatste vergadering van het college voor het zomerreces behandeld worden.

Ik ben zelf 31 juli weer terug van vakantie en kan dan aan de slag met de eerste terugkoppeling. De wethouder met portefeuille erfgoed is op 15 augustus weer terug van vakantie. Ik kan dus vanaf 15 augustus pas weer verder werken aan een reactie van het college ter behandeling in de vergadering van 22 augustus. Een formele reactie vanuit het college kan helaas op zijn vroegst pas op 22 augustus plaatsvinden.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Werkdagen: maandag, dinsdag, woensdagochtend, donderdag, vrijdag

Beleidsadviseur Cultureel erfgoed en Cultuurhistorie

Kwaliteit leefomgeving | Ontwikkeling leefomgeving en regio | BAR-organisatie

De BAR-organisatie werkt voor de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk

www.barendrecht.nl | www.albrandswaard.nl | www.ridderkerk.nl

GEMEENTE BARENDRECHT

Gemeente
Albrandswaard

GEMEENTE RIDDERKERK

Van: [redacted]

Verzonden: dinsdag 4 juli 2023 21:45

Aan: Ronald Schneider <r.schneider@barendrecht.nl>

CC: T

Onderwerp: Opvolging korte kennismaking m.b.t. erfgoed

Aan: **drs. R.E. (Ronald) Schneider, burgemeester Barendrecht**

Kopie: de [REDACTED], Beleidsadviseur Cultureel erfgoed en Cultuurhistorie, Bar-organisatie

Betreft: **Opvolging korte kennismaking m.b.t. erfgoed**

Geachte heer Schneider,

We maakten onlangs prettig kennis op de Barendrechtse markt. Zoals besproken hierbij een samenvatting van onze ervaringen met de gemeente Barendrecht inzake het erfgoed beleid.

De gemeente is al zeven jaar bezig om te trachten vier woningen en twee bedrijfspanden aan te wijzen tot erfgoed, waarbij deze eigenaren nauwelijks betrokken worden. De eigenaren van deze vier woningen ontvingen gedurende die zeven jaar van de gemeente slechts drie maal spontaan een schrijven, zoals bijgesloten:

- 14 oktober 2020: *“Voornemen aanwijzing van uw woning als gemeentelijk monument”*;
- 7 juni 2021: *“Niet-aanwijzen van uw woning als gemeentelijk monument”*;
- 31 januari 2023: *“Verzoek Zienswijzen betrokkenen”* (m.b.t. openbaar making Dorp Stad en Land erfgoed rapport).

De eigenaren ontvingen geen informatie toen er (herhaaldelijk) een onderzoek naar hun woning werd gestart. Zij ontvingen ook geen informatie waarom hun woningen in 2021 alsnog niet aangewezen werden, ondanks hun vragen daarover. Last but not least ontvingen zij ook geen informatie nu de gemeente zojuist, voor de tweede maal, besloot om hun woningen, na nieuw onderzoek, wederom niet aan te wijzen. De eigenaren zijn dus niet meer door de gemeente geïnformeerd sinds zij op 31 januari j.l. een flink gelakte versie van het Dorp Stad en Land rapport ontvingen (voorbeeld bijgesloten).

Door deze zeer beperkte informatie-verstrekking blijft de angst voor mogelijke aanwijzing tot beschermd erfgoed bij de eigenaren aanwezig. De familie Brantjes wacht ook al sinds 14 februari op antwoord op bijgaand schrijven aan uw college, en zond derhalve heden een herinnering aan de gemeente, tevens bijgesloten.

Uit opgevraagde stukken blijken overigens zeer duidelijke redenen waarom in de belangenafweging herhaaldelijk besloten is om niet aan te wijzen. Het opvragen van deze stukken heeft ons zeer veel moeite gekost, inclusief het diverse maken van bezwaar tegen een WoB/WOO-besluit en het voeren van een rechtzaak m.b.t. niet beschikbaar gemaakte WoB stukken.

Hopelijk geeft dit u een betere achtergrond van de situatie waarin de gemeente de vier betrokken eigenaar/bewoners ongevraagd heeft gebracht, waarbij de gemeente geen enkel uitzicht biedt op een fatsoenlijke afsluiting. Uiteraard lichten we dit desgewenst graag mondeling toe.

Rest ons om u veel plezier en succes toe te wensen als de burgemeester van onze mooie gemeente.

Met vriendelijke groet,

Edo [REDACTED]

Aan: Gemeenteraad Barendrecht; College Barendrecht
 Kopie: Erfgoedcommissie Barendrecht
 Kopie: [REDACTED]
 Van: [REDACTED]
 Betreft: Update m.b.t. behandeling adviesrapport Dorp, Stad en Land door Erfgoedcommissie
 Datum: 30 april 2023

Geachte leden van de gemeenteraad en het college van Barendrecht,

Graag geef ik u hierbij een update m.b.t. de afhandeling van genoemd Dorp, Stand en Land (DSL) advies rapport door de afgelopen twee vergaderingen van de erfgoedcommissie. De erfgoedcommissie heeft met haar zuivere besluitvorming gelukkig een gemeentelijk dwaling weten te voorkomen. De gemeente Barendrecht heeft door het laten opstellen van dit vooringenomen DSL rapport een jaar lang volstrekt onnodige interne en externe kosten gemaakt, ondanks de vele ontvangen waarschuwingen hierover. De eerdere brief, zoals aan de raad gezonden op 20 maart 2023, sluit ik bij.

De erfgoedcommissie heeft genoemde brief besproken in haar vergadering van **13 april j.l.**, waarvan de goedgekeurde notulen vermelden: *"Ter info. Bespreken van ingezonden brief [REDACTED] advies/onderzoek van Dorp, Stad en Land: [REDACTED] licht de achtergrond van de brief toe. Hoe komt het dat [REDACTED] wijfelt aan de waarde van het onderzoek en waarom is hij van mening dat dit onderzoek niet als basis voor een advies kan dienen. De brief is duidelijk en feitelijk juist. De brief wordt ter kennisname aangenomen."*

Vervolgens heeft de erfgoedcommissie in haar recent vergadering, van **28 april j.l.** een adviesaanvraag van de gemeente Barendrecht op basis van genoemd DSL rapport behandeld, zoals dat toch werd voorgelegd. Hierbij werd gevraagd om een advies over de mogelijke erfgoedbescherming van zes panden, dezelfde zes panden waar de erfgoedcommissie reeds eerder advies over gaf en dezelfde zes panden waar B&W reeds eerder over besloot, ondanks het advies, om deze niet aan te wijzen als gemeentelijk monument. Deze vergadering had als toehoorders wethouder Vermaat alsmede een aantal bewoners/eigenaren van deze panden.

Bij de inpraak door ondergetekende onderstaande analyse gepresenteerd, om aan te geven dat de erfgoedcommissie de gemeente nu nog kon beschermen tegen een bestuurlijke dwaling m.b.t. erfgoed.

Erfgoedcommissie kan de gemeente nu nog beschermen tegen een bestuurlijke dwaling m.b.t. erfgoed	
2015-2021: Openbaar controleerbaar bestuur	2022-heden: Einde aan openbaarheid van bestuur
Vijf jaar gedegen gedocumenteerd proces t.b.v. beschermen erfgoed 	 Ongedocumenteerd geheim besluit tot nieuw onderzoek , en nog wel van dezelfde zes panden
Vanuit breed onderzoek en extern advies bezien van erfgoed bescherming en mogelijke gemeentelijke monumenten 	 Ongedocumenteerd geheim besluit om het vooringenomen Dorp, Stad en Land haar eigen conclusies te laten bevestigen, met geheim ongedocumenteerd overleg over de 'vraagstelling'
Bij de belangenafweging, via gedegen zienswijze proces, uiteindelijk goed gedocumenteerd afgezien van aanwijzing 	 Gemeente legt aan erfgoedcommissie conclusies voor die zgn. uit het DSL rapport komen maar daar helemaal niet staan (vb. het woord Stationsweg komt niet voor)
Alle documenten, rapporten en emails m.b.t. deze jarenlange besluitvorming zijn via Wob beschikbaar gemaakt 	 Ongedocumenteerde conclusie dat het 2015-2021 proces 'rommelig' is verlopen , terwijl er geen evaluatie hiervan heeft plaatsgevonden en ook geen documentatie hierover beschikbaar is
Algemene beginselen van behoorlijk bestuur worden i.h.a. goed gehanteerd, m.u.v. schade afhandeling 	 Ongedocumenteerde geheime 'belanghebbenden' worden opgevoerd die de validiteit van het eerdere onderzoek zouden betwifelen; hier is echter geen enkele documentatie van beschikbaar (wie, belanghebbend in welke zin, welke twijfels)
Eigenaars/bewoners van betreffende panden zijn pas betrokken vanaf de voorlopige aanwijzing, die maar liefst zeven maanden duurde 	 Algemene beginselen van behoorlijk bestuur worden niet gehanteerd
	 Eigenaars/bewoners van betreffende panden worden niet door de gemeente betrokken

MEMO Aan: college van burgemeester en wethouders
 Van: Lisette Ooms/Rob Belder, OLRVOV Erfgoed
 Datum: 12 februari 2021; Registratienr.: 209555_07
Onderwerp : interne notitie zienswijzen bij het aanwijzen van 6 monumenten
 Vier eigenaren hebben uiteindelijk een zienswijze ingediend, die hieronder wordt besproken, gevolgd door de beantwoording, een conclusie en een slotadvies.
Wilhelminastraat 2: De conclusie kan niet anders zijn dan dat de onderhavige woning niet als gemeentelijk monument wordt aangewezen.

Zoals in de vergadering genoemd is deze analyse volledig onderbouwd door openbare gemeentelijke documentatie, verkregen via een aantal Wob en Woo verzoeken. Het totale gebrek aan openbaarheid van bestuur op erfgoedgebied sinds 2022 zou hier, gecombineerd met het gebruik van een vooringenomen adviesrapport, leiden tot een bestuurlijke dwaling op erfgoed gebied. Deze analyse is tevens, ter wille van de leesbaarheid, in groter formaat opgenomen als bijlage in voorliggend document.

De erfgoedcommissie besloot om dit DSL rapport vanwege het vooringenomen karakter niet te willen gebruiken als een basis voor het geven van advies over deze zes panden. Het door de gemeente gevraagde advies m.b.t. deze zes panden is derhalve niet verstrekt. De erfgoedcommissie besloot dat, indien de gemeente advies wil over de erfgoedbescherming van nieuwe panden, in aanvulling op het huidige reeds aangewezen erfgoed, dat daar een onafhankelijk onderzoek voor nodig is.

De erfgoedcommissie alsmede wethouder Vermaat is er door ondergetekende op geattendeerd dat een relevante vraag voor een eventueel nieuw, dit keer onafhankelijk, onderzoek zou zijn welke panden onderzocht moeten worden, aangezien er nu geen duidelijke/actuele criteria zijn op basis waarvan deze selectie van zes panden gemaakt is. Automatisch dezelfde zes panden aannemen voor zo'n onderzoek lijkt niet voor de hand te liggen, na een zeven jaar durende proces en eerdere afweging om deze panden niet aan te wijzen. De erfgoedcommissie laat deze keuze graag aan de gemeente. De erfgoedcommissie geeft desgevraagd advies aan de gemeente over het onder erfgoed bescherming brengen van specifieke panden, indien de gemeente hiertoe een goed onderbouwde adviesaanvraag doet, op basis van een onafhankelijk adviesrapport.

Het is jammer, en voor mij onbegrijpelijk, dat de gemeente een jaar lang bewust, ondanks herhaalde waarschuwingen, heeft getracht om een traject van erfgoedbescherming in het geheim door te duwen door gebruik te maken van een vooringenomen adviesbureau, ten koste van de middelen van de gemeente Barendrecht.

Met vriendelijke groet,

Bijlagen:

- Brief aan de raad inzake *"Ongeschiktheid voorliggend Dorp Stad en Land rapport voor zuivere besluitvorming"*;
- Brief aan erfgoedcommissie inzake *"Ongeschiktheid voorliggend Dorp Stad en Land rapport voor zuivere besluitvorming"*;
- *"Erfgoedcommissie kan de gemeente nu nog beschermen tegen een bestuurlijke dwaling m.b.t. erfgoed"*.

Aan: Gemeenteraad Barendrecht
Van: [REDACTED]
Betreft: Adviesrapport Dorp, Stad en Land voor Erfgoedcommissie
Datum: 20 maart 2023

Geachte leden van de gemeenteraad van Barendrecht,

Graag informeer ik u over een brief die heden gezonden is aan de Erfgoedcommissie, inzake bovenstaand adviesrapport.

De erfgoedcommissie wordt in haar a.s. vergadering door de gemeente om een advies gevraagd over de mogelijke erfgoedbescherming van zes panden. Dit betreft dezelfde zes panden waar de erfgoedcommissie reeds eerder advies over gaf en waar B&W reeds eerder over besloot. Hiertoe heeft de gemeente aan Dorp, Stad en Land verzocht om een nieuw adviesrapport op te stellen, dat wordt voorgelegd aan de erfgoedcommissie.

Het adviesrapport is echter ongeschikt voor een zuivere besluitvorming. Hier hebben wij de erfgoedambtenaar herhaaldelijk op gewezen. Daar het rapport nu toch, aldus de gemeente, wordt voorgelegd aan de erfgoedcommissie in de a.s. vergadering, is bijgaand schrijven aan de erfgoedcommissie verzonden, waar ik u graag over informeer.

Dit schrijven aan de erfgoedcommissie wordt mede aan u gestuurd vanwege ernstige twijfels over de gemeentelijke handelswijze om deze zes panden opnieuw te trachten onder erfgoedbescherming te brengen, ondanks eerdere besluitvorming hierover. Vanuit uw controlerende rol is deze informatie hopelijk ook voor u relevant.

Het is overigens mogelijk dat de erfgoedcommissie dit stuk op dit moment nog niet ontvangen heeft. De erfgoedcommissie is namelijk, ondanks haar onafhankelijk karakter, uitsluitend via de gemeente bereikbaar. De brief is op dit moment wel aan de gemeente verzonden. Ik heb overigens herhaaldelijk aan de gemeente verzocht om een email adres te mogen ontvangen van de voorzitter of de secretaris van de erfgoedcommissie, zonder resultaat.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Bijlage:

- Brief aan erfgoedcommissie inzake *“Ongeschiktheid voorliggend Dorp Stad en Land rapport voor zuivere besluitvorming”*

Aan: Erfgoedcommissie Barendrecht
Van: [REDACTED]
Betreft: Ongeschiktheid voorliggend Dorp Stad en Land rapport voor zuivere besluitvorming
Datum: 20 maart 2023

Geachte Erfgoedcommissie,

De gemeente vraagt u om een advies m.b.t. zes panden in Barendrecht, ondersteund door het in opdracht van de gemeente opgestelde rapport van **Dorp, Stand en Land** (hierna DSL). Graag maak ik u hierbij er op attent dat **dit rapport ongeschikt is als basis van een zuivere besluitvorming**, gezien het volgende:

1. DSL heeft in het verleden zelf deze zes panden gekozen die ze graag van erfgoedbescherming wilde voorzien, in een jarenlang selectie- en besluitvormingsproces van de gemeente Barendrecht.
2. In een zeer gedegen proces is uiteindelijk door de gemeente, tot grote onvrede en ontsteltenis van DSL, besloten om deze zes panden niet van enige erfgoedbescherming te voorzien.
3. Vervolgens heeft de gemeente, in een geheim ongedocumenteerd proces, besloten om exact dezelfde zes panden door dezelfde DSL opnieuw te laten onderzoeken m.b.t. erfgoed-bescherming.
4. B&W heeft schriftelijk aangegeven en herhaaldelijk desgevraagd bevestigd dat er geen documentatie is aangelegd van dit geheel mondeling gevoerde besluitvormingsproces. Derhalve is geen controleerbare bestuurlijke informatie, zelfs geen emails of aantekeningen, beschikbaar m.b.t.:
 - a. De reden voor een nieuw erfgoed onderzoek, na vijf jaar eerder onderzoek en besluitvorming;
 - b. Het selectieproces om te bepalen welke panden onderzocht dienen te worden; dit betreffen nl. precies dezelfde zes panden die reeds eerder zijn onderzocht en op basis daarvan niet van erfgoedbescherming voorzien;
 - c. De gunning van dit onderzoek aan DSL, vanuit de wetenschap dat DSL reeds een duidelijke positie heeft m.b.t. de noodzaak tot erfgoedbescherming van deze door hen zelf geselecteerde lijst van zes panden.
5. DSL adviseert nu uiteraard wederom om deze panden te voorzien van erfgoedbescherming (waarbij er nu nuances zijn aangebracht in de wijze van bescherming), geheel in lijn met de DSL positie van de afgelopen jaren;
6. Gezien het voorgaande is de waarde van dit rapport voor hernieuwde besluitvorming bijzonder twijfelachtig. DSL lijkt hier toch de slager te zijn die zijn eigen vlees keurt. Het rapport kan derhalve niet als een "second opinion" worden gezien. Het gemeentelijk proces als geheel lijkt hiermee zelfs op onbehoorlijk bestuur, waarbij de middelen het doel heiligen, om deze panden van erfgoedbescherming te voorzien.

Derhalve adviseer ik u, voor een zuivere besluitvorming, om het DSL rapport *niet* te hanteren voor uw advisering aan de gemeente. De inhoudelijke kwaliteiten van het DSL rapport zijn, gezien het voorgaande, daarbij niet relevant.

Er is ons door de gemeente overigens verzekerd, ref. brief [REDACTED] Manager Ontwikkeling leefomgeving en regio, d.d. 28 april 2022 dat er een **onafhankelijk onderzoek** zou plaatsvinden, **in opdracht van het college**. Twee onjuistheden in één zin helaas. De bijlage geeft details van de jarenlange betrokkenheid van DSL op dit dossier.

Aan U uiteraard als onafhankelijke adviescommissie om, kennis genomen hebbend van het bovenstaande, uw eigen afweging te maken welke bronnen u wilt hanteren in uw onafhankelijk advies aan de gemeente in deze.

De gemeente zal in het vervolgtraject uiteraard dienen te handelen volgens de **algemene beginselen van behoorlijk bestuur**. Hierbij speelt een sterke rol dat deze zes panden eerder al meer dan zeven maanden een ongemotiveerde publieksrechterlijke beperking opgelegd kregen i.v.m. erfgoedbescherming na een gedegen onderzoek en besluitvorming gedurende een periode van vijf jaar. Een eventueel besluit door de gemeente om opnieuw tot enige vorm van erfgoedbescherming over te gaan, mede op basis van uw advies, zal derhalve bestuurlijk nog wankeler worden indien dit DSL rapport deel zou uitmaken van de onderbouwing. Het rapport is namelijk opgesteld op basis van ongedocumenteerde afspraken (lees: geheime afspraken) tussen gemeente en DSL, waarbij bovendien DSL reeds een helder gedocumenteerd en bekend oordeel had over de noodzaak tot erfgoedbescherming van deze panden vóór het advies werd opgesteld.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Bijlage. Rollen DSL m.b.t. erfgoed-bescherming van de zes panden

Dorp Stand en Land is al vijf jaar actief is om deze panden onder een vorm van erfgoedbescherming te brengen

Dorp, Stad en Land heeft een diepgaande invloed in de gehele gemeentelijke besluitvorming op dit dossier gehad gedurende de afgelopen vijf jaren, vanuit meerdere rollen, en is in praktische zin een sturende mede dossier-houder geweest van deze voorgestelde erfgoedbescherming van deze zes panden.

Een ongetwijfeld incomplete lijst van de rol die **Dorp, Stad en Land** op dit dossier heeft gespeeld van 2017 t/m 2023:

1. Op 19 april 2017 heeft **Dorp, Stad en Land** een offerte aan de gemeente Barendrecht uitgebracht voor het opstellen van een rapport "*Waardering en redengevende omschrijving beeldbepalende panden Barendrecht*". Opgesteld door Wijnand Galema, **Dorp Stand en Land**.
2. Op 30 juli 2019 heeft Lisette Ooms aan Arnoud Proos een mail doorgestuurd van **Dorp, Stad en Land**, met het advies voor de lijst met panden die als Beeldbepalend worden beschouwd (Bron: Email Lisette Ooms 30 juli 2019 aan Arnoud Proos). De interim erfgoedcommissie incl. Maarten Ouwens heeft deze lijst zorgvuldig besproken. In het advies geven ze aan om 8 panden, die aanvankelijk als beeldbepalend werden gezien, zelfs als gemeentelijke monument aan te wijzen, aangezien ze zo waardevol zijn. Uit dit rapport van **Dorp, Stad en Land** blijkt namelijk, aldus **Dorp, Stad en Land**, zoals vastgelegd in een brief op 28 oktober 2019, dat sommige objecten wellicht de status van gemeentelijk monument verdienen, waarvoor ze een projectleider Henk Jan Derksen, **Dorp, Stad en Land**, kunnen inzetten om een plan van aanpak te maken, voor de beeldbepalende zaken en gemeentelijke monumenten.
3. Lisette Ooms heeft daarna met **Henk Jan Derksen** van **Dorp, Stad en Land** het plan van aanpak opgesteld (adviesbrief d.d. 15 november 2019) voor het verder prioriteren van de aan te wijzen panden. Er werd indertijd (18 november 2019) door Lisette opgemerkt dat er geen opdracht gevonden was van het college om deze lijst door **Dorp, Stad en Land** op te laten stellen, en dat ze voor het gemak maar aannam dat het hier een onafhankelijk ongevraagd advies van de erfgoedcommissie was, waarvan voorgevoeld werd dat dit de wens van het college was. (Bron email Lisette Ooms aan Arnoud Proos d.d. 18 november 2019)
4. **Dorp, Stad en Land** heeft in een adviesbrief van 28 mei 2020 vervolgens een uitwerking gegeven van de juridische aspecten en vraagstukken over de wijze van communicatie en presentatie.
5. Op 13 oktober 2020 werd het voorstel aan het college gedaan om de (inmiddels) 6 panden, zoals geselecteerd door **Dorp, Stad en Land** als de erfgoedcommissie, tot gemeentelijk monument aan te wijzen. W. Galema, Sterrebos Erfgoedadvies, heeft een redengevende beschrijving (achteraf) gemaakt om te verklaren waarom deze 6 panden gemeentelijk monument moeten worden. Bij het verbeteren van de nogal gebrekkige redengevende beschrijvingen zijn Lisanne van den Bulk en Ton Jansen en Marije Couperus, allen van **Dorp, Stad en Land**, betrokken en/of geïnformeerd. (Email Lisette Ooms 26 november 2020).
6. Formeel vroeg Rob Belder op 20 november 2020 vervolgens aan Marije Couperus, **Dorp, Stad en Land**, tevens Barendrechtse erfgoedcommissie, of zij een advies aan het College wil geven m.b.t. de aanwijzing van deze zes panden tot gemeentelijk monument. De commissie gaf op 1 december aan positief te staan tegenover de aanwijzing van deze 6 panden. Niet verrassend gezien de historie vanaf 2017 om te zo te organiseren.
7. Op 8 februari 2021 werd door Lisette Ooms aan Marije Couperus en Kees Rouw, beiden van **Dorp, Stad en Land**, gevraagd om mee te denken over Wilhelminastraat 2, aangezien de gemeente Barendrecht twijfelde of dit pand echt een gemeentelijk monument waardig was. Kees Rouw, **Dorp, Stad en Land**, gaf op dezelfde dag aan dat hij de beweegredenen voor deze voordracht onvoldoende kende.

8. Op 26 februari 2021 werd door Rob Belder genoemd, als toehoorder van de erfgoedcommissie, dat het niet aanwijzen van de gemeentelijk monumenten niet goed viel bij de erfgoedcommissie, bestaande uit **Dorp, Stad en Land**. De erfgoedcommissie voelde zich tekort gedaan in de waardering van het hun werk. Voorzitter Kees Rouw, **Dorp, Stad en Land**, gaat hierover in overleg met wethouder Proos. Rob Belder gaf aan dat de gemeente het vertrouwen van de commissie niet wil verliezen.
9. Terzijde, op 26 februari vroeg Marije Couperus, **Dorp Stand en Land**, namens de erfgoedcommissie een offerte aan **bij Dorp, Stad en Land** voor het opstellen van een architectuurhistorische analyse en waardering van het Trefpunt; ik vermoed dat met steun van **Dorp Stand en Land** (erfgoedcommissie) deze opdracht vervolgens gegund is aan **Dorp, Stad en Land**.
10. Op 4 maart 2021 gaf Marije Couperus, **Dorp, Stad en Land**, aan Lisette Ooms het advies om het intrekken van de aanwijzing tot gemeentelijk monument te onderbouwen, en in te gaan op de argumenten van de eigenaren. Als gemeente ben je er voor de burger, noemde zij ook. Dit advies is niet door de gemeente opgevolgd, ondanks onze herhaalde vragen hierover.
11. Op 1 maart 2021 zond Marije Couperus, **Dorp, Stad en Land**, erfgoedadviseur erfgoedcommissie Barendrecht, een brief aan wethouder Proos waarin de teleurstelling werd uitgesproken en verbazing over het voornemen om de (door **Dorp, Stad en Land** geadviseerde) gemeentelijke monumenten niet aan te wijzen als zodanig. De commissie, waarbij de brief gezonden is door **Dorp, Stad en Land**, raadt aan om het voornemen tot aanwijzing tijdelijk uit te stellen, omdat zienswijzen van eigenaren vaker voorkomen in de praktijk en zeker niet hoeven te betekenen dat van aanwijzing wordt afgezien. **Dorp, Stad en Land** vroeg dringend om een gesprek met de wethouder. Er zijn geen aantekeningen, emails of notities opgesteld bij de gemeente m.b.t. deze gespreksaanvraag door **Dorp, Stad en Land** en de eventuele follow-up daarvan.
12. In juni 2022 heeft de gemeente Barendrecht met **Dorp, Stad en Land** mondeling overlegd over het opstellen van een argumentatie voor erfgoedbescherming voor deze zes panden. Ook zijn er mondeling minstens twee verschillende vraagstellingen voor **Dorp, Stad en Land** besproken met de wethouder in juni 2022. Dit alles zonder dat er enige opdracht aan **Dorp, Stad en Land** was verstrekt. Er zijn geen emails, aantekeningen of notities opgesteld n.a.v. deze gesprekken over deze opdracht, aldus B&W.
13. Pas in november 2022, vele maanden na dit overleg met **Dorp Stad en Land** over de argumentatie voor erfgoedbescherming voor deze zes panden, heeft de wethouder een akkoord gegeven om een onderzoeksopdracht aan **Dorp, Stad en Land** voor deze zes panden te verstrekken. Er zijn geen alternatieven gezien voor dit onderzoek dan het reeds jaren op dit dossier actieve **Dorp, Stad en Land**.

Bron: Diverse WOB/Woo-verzoeken, zoals beschikbaar als openbare informatie bij de gemeente, alsmede de nog lopende bezwaarprocedure voor één van deze verzoeken.

Erfgoedcommissie kan de gemeente nu nog beschermen tegen een bestuurlijke dwaling m.b.t. erfgoed

2015-2021: Openbaar controleerbaar bestuur

Vijf jaar geleden gedocumenteerd proces t.b.v. beschermen erfgoed

Vanuit breed onderzoek en extern advies bezien van erfgoed bescherming en mogelijke gemeentelijke monumenten

Bij de belangenafweging, via gedegen zienswijze proces, uiteindelijk goed gedocumenteerd afgezien van aanwijzing

Alle documenten, rapporten en emails m.b.t. deze jarenlange besluitvorming zijn via Wob beschikbaar gemaakt

Algemene beginselen van behoorlijk bestuur worden i.h.a. goed gehanteerd, m.u.v. schade afhandeling

Eigenaars/bewoners van betreffende panden zijn pas betrokken vanaf de voorlopige aanwijzing, die maar liefst zeven maanden duurde

MEMO Aan: college van burgemeester en wethouders

Van: Lisette Ooms/Rob Belder, OLRVOV Erfgoed

Datum: 12 februari 2021; Registratienr. :209555_07

Onderwerp : interne notitie zienswijzen bij het aanwijzen van 6 monumenten

Vier eigenaren hebben uiteindelijk een zienswijze ingediend, die hieronder wordt besproken, gevolgd door de beantwoording, een conclusie en een slotadvies.

Wilhelminastraat 2: De conclusie kan niet anders zijn dan dat de onderhavige woning niet als gemeentelijk monument wordt aangewezen.

2022-heden: Einde aan openbaarheid van bestuur

Ongedocumenteerd geheim besluit tot nieuw onderzoek, en nog wel van dezelfde zes panden

Ongedocumenteerd geheim besluit om het voor-ingenomen Dorp, Stad en Land haar eigen conclusies te laten bevestigen, met geheim ongedocumenteerd overleg over de 'vraagstelling'

Gemeente legt aan erfgoedcommissie conclusies voor die zgn. uit het DSL rapport komen maar daar helemaal niet staan (vb. het woord Stationsweg komt niet voor)

Ongedocumenteerde conclusie dat het 2015-2021 proces 'rommelig' is verlopen, terwijl er geen evaluatie hiervan heeft plaatsgevonden en ook geen documentatie hierover beschikbaar is

Ongedocumenteerde geheime 'belanghebbenden' worden opgevoerd die de validiteit van het eerdere onderzoek zouden betwijfelen; hier is echter geen enkele documentatie van beschikbaar (wie, belanghebbend in welke zin, welke twijfels)

Algemene beginselen van behoorlijk bestuur worden niet gehanteerd

Eigenaars/bewoners van betreffende panden worden niet door de gemeente betrokken

Aan: Gemeente Barendrecht t.a.v. college van B en W
Kopie: Gemeenteraad, erfgoedambtenaar, erfgoedcommissie
Betreft: Onjuistheden in brief erfgoedcommissie d.d. 5 mei 2023
"Advies m.b.t. aanwijzing zes panden als beeldbepalend object / gemeentelijk monument".

Barendrecht, 11 juni 2023

Geachte college,

Uw beslissingen dienen op juiste informatie te zijn gebaseerd, ook op het gebied van erfgoedbeleid. U ontving bovengenoemd advies van de erfgoedcommissie. Dit advies geeft de cultuurhistorische waardering van zes panden, zoals opgesteld door Dorp, Stad en Land, echter onjuist weer. Hierdoor komt de erfgoedcommissie tot een grotendeels zinloze aanbeveling.

Dit staat in het advies van de erfgoedcommissie:

*"In 2022 heeft Dorp, Stad en Land de panden opnieuw onderzocht. De uitkomst is dat **drie panden gewaardeerd zijn als beeldbepalend object** en drie als gemeentelijk monument. Tevens ook **het gebied van de Stationsweg (zuidelijk deel) als beschermd dorpsgezicht**."*

De twee onderstreepte passages zijn echter geen DSL uitkomsten.

1. **DSL heeft *niet* drie panden gewaardeerd als beeldbepalend object.**

DSL heeft slechts scores vastgesteld voor zes door de gemeente aangegeven panden. Ook heeft DSL aangegeven vanaf welke score wat DSL betreft een gemeentelijk monument status terecht zou zijn. Voor alle panden met een lagere score is geen conclusie door DSL getrokken, want er is geen grenswaarde voor beeldbepalende objecten vastgesteld. De gemeente heeft in haar vraagstelling aan DSL verzocht welke eventuele beschermingsmogelijkheden er zijn voor deze zes panden, ook voor de panden die onvoldoende scores voor aanwijzing tot gemeentelijk monument. Derhalve reikt DSL andere mogelijkheden aan, zoals potentieel voor beeldbepalend object, of potentieel voor opname in een nog te onderzoeken beschermd dorpsgezicht. Als de gemeente een tuinhuisje zou laten beoordelen door DSL zou deze ook een score krijgen, zonder dat daaruit blijkt dat DSL het tuinhuisje waardeert als beeldbepalend object.

2. **DSL heeft *geen* advies gegeven m.b.t. het gebied van de Stationsweg (zuidelijk deel) als beschermd dorpsgezicht.**

DSL noemt de Stationsweg namelijk geheel niet. Voor Wilhelminastraat 2 is opgemerkt is dat erfgoedbescherming middels een beschermd dorpsgezicht een mogelijke beschermwijze zou zijn. Welke eventuele andere panden hiervan ook deel van zouden kunnen uitmaken, en in welke straten, is geheel niet genoemd, en hier is ook geen onderzoek naar gedaan door DSL.

Bovendien besloot de erfgoedcommissie om het DSL rapport **niet** te gebruiken, omdat het geen onafhankelijk rapport is. Daarnaast bleek dat DSL bij het "opnieuw onderzoeken van de panden in 2022" geen gebruik gemaakt heeft van informatie uit de laatste jaren, zoals de gemeentelijke zienswijzennota van 2021 m.b.t. de voorgenomen aanwijzing tot gemeentelijk monument van dezelfde zes panden.

De erfgoedcommissie adviseert het gehele dossier onafhankelijk te laten beoordelen voor **dezelfde zes panden**, met als opdracht onder meer of drie panden terecht zijn gewaardeerd als beeldbepalend object. Het lijkt bijna of de erfgoedambtenaar en/of erfgoedcommissie zonder enige basis tot aanwijzing over willen gaan, en hiertoe bewust het DSL rapport misbruiken. De erfgoedcommissie besloot namelijk eerder in haar vergadering het DSL rapport geheel niet te hanteren, omdat DSL geen onafhankelijke partij is. Nu wordt er door de erfgoedcommissie toch verder gebouwd op het DSL rapport. Er wordt zelfs geadviseerd om een 'DSL conclusie' te laten beoordelen, m.b.t. deze beeldbepalende objecten, die geheel niet door DSL is getrokken. Uitvoering van dit advies van de erfgoedcommissie zou daarmee grotendeels een zinloze exercitie zijn, met wederom een verspilling van gemeentelijke middelen.

Wij vertrouwen er echter op dat u zich voor verdere besluitvorming over eventuele erfgoedbescherming, dan wel het afzien daarvan, feitelijk wilt baseren op betrouwbaar en objectief advies, en correcte weergaves daarvan. Indien de gemeente opnieuw een betaald erfgoedonderzoek zou willen laten uitvoeren, dan is de eerste vraag natuurlijk wat de selectie-criteria zijn om panden voor dat onderzoek te selecteren. Dat zou dan eindelijk, na zeven lange jaren, per direct een streep zetten door het huidige geheel ongemotiveerd doorduwen van de erfgoedbescherming van deze specifieke zes panden door de erfgoedambtenaren, de erfgoedcommissie en uw college.

Hoogachtend, met vriendelijke groet,

Bijlagen:

- Advies Erfgoedcommissie "Advies m.b.t. aanwijzing zes panden als beeldbepalend object / gemeentelijk monument", 5 mei 2023;
- Rapport Dorp Stand en Land "Cultuurhistorische waardering 6 panden", 22 december 2022.

Erfgoedcommissie Barendrecht
Barendrecht/Rotterdam

Gemeente Barendrecht
t.a.v. college van B en W
Postbus 501
2990 EA Barendrecht

Datum: 5 mei 2023

Betreft: advies m.b.t. aanwijzing zes panden als beeldbepalend object/ gemeentelijk monument

Geachte college,

Met deze brief beantwoorden wij de brief opgesteld door [REDACTED], d.d. 21 april 2023 met kenmerk 781279.

De Erfgoedcommissie stemde op 1 december 2020 positief in met het voornemen van de gemeente Barendrecht om zes panden aan te wijzen als gemeentelijk monument (document 'Advies aanwijzing zes gemeentelijke monumenten'). Het betreft de adressen Wilhelminatraat 2, Binnenlaantje 2, Noldijk 119, Voordijk 258, Achterzeedijk 46 en Kerkweg 1C. De panden waren door uw college voorlopig aangewezen als gemeentelijk monument in 2020 en vervolgens in 2021 ingetrokken n.a.v. ingediende zienswijzen en afweging van belangen. In 2022 heeft Dorp, Stad en Land de panden opnieuw onderzocht. De uitkomst is dat drie panden gewaardeerd zijn als beeldbepalend object en drie als gemeentelijk monument. Tevens ook het gebied van de Stationsweg (zuidelijk deel) als beschermd dorpsgezicht. De vraag aan ons is of wij hiermee kunnen instemmen.

Gezien het traject en de gebeurtenissen van de afgelopen jaren adviseren wij, om te komen tot een zuivere besluitvorming, het gehele dossier te laten beoordelen door een onafhankelijk bureau of persoon. Met als opdracht of de zes panden terecht zijn gewaardeerd als beeldbepalend object en gemeentelijk monument met aanvullend de waardering van de omgeving van het woonhuis aan de Wilhelminalaan 2 als beschermd dorpsgezicht.

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed zou u mogelijk een bureau kunnen aanbevelen.

[REDACTED] heeft de Erfgoedcommissie in een mail van 1 mei 2023 verzocht ook een aanbeveling te doen. [REDACTED]
[REDACTED] zouden geschikte partijen kunnen zijn. De beslissing is aan u.

Met vriendelijk groet,

[REDACTED]
(secretaris en vicevoorzitter tijdens de vergadering van 28 april 2023)

Gemeente Barendrecht

T.a.v. [redacted]

2991 AA Barendrecht

Per mail [redacted]

Datum 22 december 2022
Kenmerk 100563
Onderwerp cultuurhistorische waardering 6 panden

Beste [redacted]

In opdracht van gemeente Barendrecht heeft Dorp, Stad en Land de cultuurhistorische waarden van zes objecten onderzocht.

1 Werkwijze

Met behulp van de waarderingsmatrix voor bouwkunst van Dorp, Stad en Land zijn deze objecten gewaardeerd. Door de gebouwen met behulp van de matrix te waarderen kan overzichtelijk in kaart worden gebracht wat de waarden van deze gebouwen zijn en of de adressen in aanmerking komen om eventueel te worden aangewezen als gemeentelijk monument of als beeldbepalend pand

Het onderzoekteam bestaat uit de volgende erfgoedadviseurs:

Aimée de Back, Robert den Hartog de Wilde, Maurice Moerland en Mariël Urbanus

De volgende adressen in Barendrecht zijn gewaardeerd:

- Wilhelminastraat 2 (villa, 1930)
- Voordijk 258 (woonhuis, 1910)
- Achterzeedijk 46 (gemaal, 1929)
- Binnenlaantje 2 (woonhuis van architect Willem Wissing, 1964)
- Kerkweg 1c (telefooncentrale, 1957)
- Noldijk 119 (dijkhuis, 1959)

De panden hebben in de waarderingsmatrix ieder een score gekregen tussen en 1 en 3 punten voor de volgende onderdelen:

- cultuurhistorie, bestaande uit de ontstaansgeschiedenis en het lokaal belang;
- architectuurhistorie, bestaande uit de bouwstijl en eventuele versterking van het pand;
- situering;
- uniciteit (zeldzaamheid).

De scores voor de verschillende onderdelen zijn bij elkaar opgeteld tot een eindscore die duidelijk kan maken hoe waardevol het pand is en hoe de panden zich tot elkaar verhouden. De eventuele score voor versterking is een negatieve score (en levert dus aftrekpunten op). De onderdelen 'lokaal belang', 'ensemble' en 'uniciteit' hebben een dubbele weegfactor en tellen dus zwaarder dan de overige onderdelen.

2 Waardering

De deel- en eindscores voor de verschillende panden zijn terug te lezen in de matrix, als bijlage bij deze brief gevoegd. In de categorie *ontstaansgeschiedenis* sprongen de adressen Achterzeedijk 46 (het gemaal) en Kerkweg 1c (de telefooncentrale) eruit met een hoge score van 3. De gebouwen speelden een zeer belangrijke rol in de ontwikkelingsgeschiedenis van Barendrecht: het gemaal als onderdeel van de polderbemaling langs de dijken in Barendrecht en daarmee het drooghouden van het gebied. De telefooncentrale werd in Barendrecht gebouwd in een periode dat telefonie nog niet in ieder huishouden toegankelijk was en representeert de brede toegang tot het medium telefonie en hiermee een belangrijke sociaaleconomische ontwikkeling.

In de categorie *lokaal belang* is met name Binnenlaantje 2 (eigen woonhuis van architect Wissing) van groot belang voor de lokale geschiedenis (en daarbuiten). Het vrijstaande woonhuis ligt in het zuidelijkste puntje van een naoorlogse uitbreidingswijk van Barendrecht en is een eigen ontwerp geweest van Wissing. Willem Wissing (1920-2008) was als architect/stedenbouwkundige betrokken bij het ontwerp van veel naoorlogse woonwijken en drukte als stedenbouwkundig adviseur nagenoeg de hele tweede helft van de 20ste eeuw een grote stempel op de ontwikkeling van Barendrecht. Het gebouw is daarmee van (lokaal) belang als woonhuis van een invloedrijke architect. Het gebouw is tevens een voorbeeld van het woonhuistype van architectenwoning. Dit is een categorie van woningen die architecten voor henzelf ontwierpen (die vaak fungeerden als visitekaartje) waarin zij hun ideeën over vormgeving veel verder konden doorvoeren dan in de huizen en wijken die zij voor een bredere markt ontwierpen. Het is niet bekend hoeveel dergelijke architectenwoningen Nederland (nog) heeft, maar het pand is zowel lokaal als landelijk waarschijnlijk (zeer) zeldzaam en scoort daarmee ook 3 punten voor **uniciteit**.

Op basis van de eindscores zijn er drie panden die duidelijk hoger scoren dan de rest: het gemaal (Achterzeedijk 46), het woonhuis van Wissing (Binnenlaantje 2) en de telefooncentrale (Kerkweg 1c).

3 Referentie

Om te controleren of de gewaardeerde panden in lijn liggen met de al bestaande gemeentelijke monumenten in Barendrecht, zijn ook drie gemeentelijke monumenten gewaardeerd (Pr. Hendrikstraat 3, Dorpsstraat 133 en Gebroken Meeldijk 68), die ieder in opzet of verschijningsvorm een vergelijk vormen met een corresponderend object uit de lijst van zes door ons gewaarde objecten.

De bestaande monumenten zijn destijds niet op basis van de matrix gewaardeerd en aangewezen. Deze vergelijking is dus enkel gemaakt om een indicatie te krijgen of de eindscores enigszins vergelijkbaar zijn en fungeerde voor ons als oriëntatiepunt tijdens de waardering van de zes objecten. In de matrix is te zien dat twee van de drie gemeentelijke monumenten inderdaad erg hoog scoren. Het derde pand kan mogelijk hoger scoren met informatie uit de redengevende beschrijving. Op basis van enkel het adres en de informatie die ons bureauonderzoek heeft opgeleverd is niet duidelijk of het pand mogelijk ook van belang is voor de ontstaansgeschiedenis van Barendrecht of voor het lokaal belang. Naar onze verwachting zal dit pand niet veel hoger kunnen scoren.

Ook zijn ter vergelijking drie willekeurige (beoogde) beeldbepalende panden uit Barendrecht gewaardeerd, die enkele jaren geleden in de selectie zijn genomineerd voor de status van beeldbepalend pand. (Ze zijn nog niet aangewezen). Dit betreft de panden Piet Heijnstraat 9, Scheldestraat 31-85 en Dorpsstraat-Oost 18. In de matrix is te zien dat deze panden inderdaad wel enige waarde hebben, maar lager scoren dan de gemeentelijke monumenten (zowel de mogelijk aan te wijzen als de al bestaande monumenten).

4 Grenswaarde monumentale status

Deze vergelijkende waardering heeft ons gebracht tot een grenswaarde van \geq 15 punten wat betreft monumentwaardigheid.

De door ons gewaardeerde objecten hebben een eindwaarde, op volgorde van grootte:

- Noldijk 119	8, potentieel beeldbepalend
- Wilhelminastraat 2	11, potentieel beeldbepalend
- Voordijk 258	13, potentieel beeldbepalend
- Kerkweg 1c	16, potentieel gemeentelijk monument
- Achterzeedijk 46	17, potentieel gemeentelijk monument
- Binnenlaantje 2	19, potentieel gemeentelijk monument

De 6 vergelijkende panden hebben een eindscore, op volgorde van grootte:

- Piet Heijnstraat 9 (BP)	9
- Dorpsstraat-Oost 18 (BP)	10
- Scheldestraat 31-85 (BP)11	
- Prins Hendrikstraat 3 (GM)	12
- Dorpsstraat 133 (GM)	17
- Gebroken Meeldijk 68 (GM)	19

**BP = beeldbepalend pand, GM = gemeentelijk monument*

5 Beschermingsvormen

De uitschieters zagezegd hebben ons inziens terecht een hoge score gekregen. Als we de groep potentieel monumenten en de reeds aangewezen monumenten samen bezien achten wij een eindscore van 15 een gedegen grenswaarde wat betreft het toekennen van de monumentale status.

Er zijn verschillende beschermingsregimes die de gemeente Barendrecht hanteert.

5.1 Gemeentelijk Monumenten

De meest stringente vorm is de toekenning van de gemeentelijke monumentale status en plaatsing op de lijst van gemeentelijk monumenten. De Erfgoedverordening van de gemeente Barendrecht uit 2016, stelt in **Artikel 10 Vergunning**, dat:

1. Het is verboden zonder vergunning van het college of in strijd met bij zodanige vergunning stelde voorschriften:
 - a. Een gemeentelijk monument af te breken, te verstoren, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigen;
 - b. Een gemeentelijk monument te herstellen, te gebruiken of te laten gebruiken op een dusdanige wijze, dat het wordt ontsierd of in gevaar gebracht.
2. Het verbod en de vergunningplicht, als bedoeld in het eerste lid, geldt niet als:
 - a. De activiteit betrekking heeft op gewoon onderhoud, voor zover detaillering, profilering, vormgeving, materiaalsoort en kleur niet wijzigen, en bij een tuin, park of andere aanleg, de aanleg niet wijzigt, of
 - b. Een activiteit die uitsluitend leidt tot inpassende veranderingen van een onderdeel van een gemeentelijk monument dat uit een oogpunt van monumentenzorg geen waarde heeft, een en ander ter beoordeling van de aanvrager.
 - c. Het betrekking heeft op verdere activiteiten zoals genoemd in Bijlage 2, Hoofdstuk IIIa, artikel 4a van het Besluit omgevingsrecht (Bor).

Hieruit vloeit voort dat de bescherming van het monument voor zowel de buiten- als binnenzijde geldt en dat iedere wijziging aan het monument aan vergunningplicht onderhevig is.

Bouwhistorisch onderzoek zoals genoemd in **Artikel 1 Begripsbepalingen** kan differentiatie aanbrengen om op die wijze bepaalde wijzigingen en ontwikkelingen aan, in en/of rond het monument mogelijk te maken.

Wij zijn van mening dat dit beschermingsregime voor de drie hieronder vermelde objecten passend is en dat de cultuurhistorische waarde hoog genoeg is en een plaatsing op de gemeentelijke monumentenlijst te rechtvaardigen is:

- Achterzeedijk 46 (gemaal, 1929)
- Binnenlaantje 2 (woonhuis van architect Willem Wissing, 1964)
- Kerkweg 1c (telefooncentrale, 1957)

5.2 Beeldbepalende Panden

Over de vergunningsplicht rondom beeldbepalende panden stelt de verordening in **Artikel 23 Verbodsbepaling en vergunning**, dat:

1. Het is verboden een beschermde beeldbepalende zaak te beschadigen of te vernielen.
2. Het is verboden zonder vergunning van het college of in strijd met bij zodanige vergunning gestelde voorschriften:
 - a. Een beschermde beeldbepalende zaak af te breken, te verstoren, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigen.
 - b. De beschermde beeldbepalende zaak te herstellen, te gebruiken of te laten gebruiken op een dusdanige wijze, dat het wordt ontsierd of in gevaar wordt gebracht.
3. Het verbod en de vergunningplicht, als bedoeld in het tweede lid, geldt niet als de activiteit betrekking heeft op gewoon onderhoud, voor zover detaillering, profilering, vormgeving, materiaalsoort en kleur niet wijzigen, en bij een tuin, park of andere aanleg, de aanleg niet wijzigt.

Hieruit blijkt dat, anders dan bij gemeentelijk monumenten, de binnenzijde niet beschermd is.

Voor de overige 3 objecten kan een status als beeldbepalend object passend zijn.

5.3 Beschermd Dorpsgezicht

Beschouwen we de omgeving van het woonhuis aan de Wilhelminalaan 2 dan lijkt sprake van een cultuurhistorisch waardevol gebied.

Een dergelijk gebied kan gevat worden in een zogeheten (beschermd) dorpsgezicht. In **Artikel 1 lid L** van de Erfgoedverordening staat opgetekend; “*dorpsgezicht: groep van onroerende zaken die van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun onderlinge ruimtelijke of structurele samenhang dan wel hun wetenschappelijke of cultuurhistorische waarde en in welke groepen zich één of meer monumenten bevinden.*” Het pand Wilhelminalaan 2 vormt een duidelijk onderdeel van een groter ruimtelijk samenhangend cultuurhistorisch geheel. Het beschermen van dit geheel betekend ook een borging van de cultuurhistorische waarden van het pand Wilhelminalaan 2 en in dergelijk geval nog nader te bepalen andere panden.

Over de bescherming van een dorpsgezicht stelt de verordening in **Artikel 19**

Bestemmingsplan:

1. De gemeenteraad stelt ter bescherming van een beschermd gemeentelijk dorpsgezicht een bestemmingsplan vast, als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening dat de schoonheid, de onderlinge ruimtelijke- en/of structurele samenhang, de wetenschappelijke- en/of cultuurhistorische waarden beschermt.
2. Bij het besluit tot aanwijzing van een beschermd dorpsgezicht wordt door het college bepaald in hoeverre geldende bestemmingsplannen als beschermd plan in de zin van het eerste lid kunnen worden aangemerkt.

3. Alvorens het college de gemeenteraad ter zake een voorstel doet, wordt de Erfgoedcommissie gehoord.
4. De Erfgoedcommissie adviseert schriftelijk binnen acht weken na ontvangst van het verzoek van het college.

In **Artikel 20 Verbodsbepaling/vergunningsvereiste** is opgenomen dat;

1. In een beschermd dorpsgezicht is het verboden een bouwwerk geheel of gedeeltelijk af te breken zonder of in afwijking van een vergunning van het college.
2. Geen vergunning is vereist voor het afbreken ingevolge een aanschrijving van burgemeester en wethouders.
3. Op het verlenen van een vergunning als bedoeld in het eerste lid zijn, totdat een beschermd dorpsgezicht onherroepelijk is geworden, de artikelen 9 t/m 13 van overeenkomstige toepassing.

Ons inziens biedt een dergelijke juridische status een goede mogelijkheid om de ogenschijnlijke onderliggende cultuurhistorische waarden van het pand Wilhelminalaan 2 en de cultuurhistorische ruimtelijke eenheid en structuur waar het deel van uitmaakt te duiden, borgen en beschermen.

6 Afsluitend

Voor een volledig overzicht van de door ons toegekende eindscores verwijs ik u door naar de bijgevoegde matrix.

In het vertrouwen u hiermee van dienst te zijn en altijd bereid tot nadere toelichting verblijf ik,

Met vriendelijke groet,
Namens Dorp, Stad en Land

Drs. R. (Robert) den Hartog

GEMEENTE BARENDRECHT

Binnenhof 1, 2991 AA Barendrecht
Postbus 501, 2990 EA Barendrecht
14 0180 (Algemeen nummer)
gemeente@barendrecht.nl
www.barendrecht.nl
Bank: 30.54.00.215 Rabobank
(Iban: NL04RABO0305400215,
swift/BIC: RABONL2U)
KvK nummer: 24494374

Uw brief van: 4 juli 2023
Uw kenmerk: -
Bijlage(n): -
Onderwerp: Uw e-mail aan dhr. R. Schneider van 4 juli j.l.

Ons kenmerk: 2023-013955
Contactpersoon:
Cluster: OLR/ team KLO
Doorkiesnummer:
Datum: 27 juni 2023

Wij hebben tijdens de collegevergadering van 11 juli jl. kennis genomen van uw e-mail van 4 juli jl. gericht aan de burgemeester met als onderwerp: Opvolging korte kennismaking m.b.t. erfgoed. U geeft een korte weergave over de informatievoorziening van de gemeente gedurende de laatste zeven jaar van gemeentelijk erfgoedbeleid en constateert dat de gemeente geen uitzicht biedt op een fatsoenlijke afsluiting. Per e-mail van 7 juli j.l. stuurt u nog een bericht gericht aan de burgemeester met als bijlagen twee e-mailberichten, gericht aan het college:

- Datum: 30 april. Onderwerp: Update m.b.t. behandeling adviesrapport Dorp, Stad en Land door Erfgoedcommissie.
- Datum: 11 juni 2023. Onderwerp: Onjuistheden in brief erfgoedcommissie d.d. 5 mei 2023 "Advies m.b.t. aanwijzing zes panden als beeldbepalend object / gemeentelijk monument".

Wij nemen deze ter kennisgeving aan. De door u aangevoerde punten zijn, onder andere door het collegebesluit van 20 juni j.l., inmiddels door de tijd ingehaald.

Met deze brief reageren wij op de door u aangehaalde punten in uw e-mail van 4 juli.

Informatievoorziening in de onderzoeksfase

De erfgoedcommissie is in 2016 gestart met de voorbereiding van een inventariserend waarderend onderzoek naar cultuurhistorisch waardevolle panden in Barendrecht. Dit heeft eind 2018 geresulteerd in een rapport van beeldbepalende panden in Barendrecht en uiteindelijk in 2020 een 'shortlist' van zes aan te wijzen gemeentelijke monumenten.

Hoewel het aanbevelenswaardig is dat de eigenaren van de woningen die voorkomen in dat onderzoek geïnformeerd worden dat zij onderwerp in een onderzoek zijn is het niet ongevoelzaam of onrechtmatig om op die manier het onderzoek uit te voeren. Wel neemt het college zich voor om bij toekomstig onderzoek en beleid alle instrumenten aan te grijpen om een zo breed mogelijke betrokkenheid te bewerkstelligen en zo draagvlak te creëren. Dit betekent dus ook het actief informeren van betrokkenen.

Informatievoorziening in het verdere traject

De gemeente heeft de eigenaren van de aangewezen panden in oktober 2020 per brief geïnformeerd met motivatie in de vorm van een redengevende omschrijving. De gemeente heeft dezelfde eigenaren in juni 2021 per brief geïnformeerd over de intrekking van de voorgenomen aanwijzing. Daarin wordt uitgelegd dat opgedane inzichten reden zijn voor de intrekking.

Deze opgedane inzichten in de voorbereidende fase komen mede voort uit de ingebrachte zienswijzen. Het college heeft alle belangen afgewogen, mede op basis van de ingebrachte zienswijzen, en daarop hun besluit gebaseerd. Het "waarom" m.b.t. de intrekking is daarmee ons inziens voldoende beantwoord. Ook is het college van mening dat de gemeente zich hiermee heeft gehouden aan de regels in de erfgoedverordening m.b.t. de kennisgeving aan eigenaren.

Informeren over het 'niet aanwijzen'

U geeft aan dat de gemeente het nagelaten heeft om de eigenaren van vier van de zes panden die onderwerp waren van het laatste onderzoek van Dorp Stad en Land, te informeren over het 'niet aanwijzen als gemeentelijke monument'. Tijdens de collegevergadering van 20 juni jl. is (als bijlage op een collegebesluit) een formele antwoordbrief vastgesteld gericht aan de erfgoedcommissie m.b.t. het onderzoek naar de cultuurhistorische waardering van zes panden. Hierin geeft het college aan verder onderzoek in het algemeen belang van het erfgoedbeleid en in het belang van betrokkenen in dat onderzoek (waaronder u) stop te zetten. Ook wordt aangegeven dat het opnieuw onderzoeken leidt tot onnodige onrust en dat het college verwacht dat een derde extra onderzoek geen nieuwe informatie zal opleveren. De volledige reactie van het college aan de erfgoedcommissie is zowel aan u als dhr Brantjes per e-mail toegezonden door Dhr. Kamphuis op 28 juni j.l. samen met het collegebesluit en de overige bijlagen. U bent hiermee uitgebreid en volledig geïnformeerd. De brief is duidelijk over de motivatie m.b.t. het afzien van de aanwijzing van vier van de zes panden. Het college is zich door uw schrijven wel bewust geworden dat de overige eigenaren ook geïnformeerd moeten worden en zal de beleidsadviseur erfgoed opdracht geven om dit zo spoedig mogelijk te doen.

Beantwoording brieven van de advocaat van de familie Brantjes

Het college biedt haar excuses aan voor de vertraging waarmee de brief van 14 februari wordt beantwoord. De brief is inmiddels opgesteld en zal na vaststelling in de collegevergadering van 22 augustus verzonden worden.

Geleerde lessen en op weg naar nieuw erfgoedbeleid

Het college beseft wel degelijk dat de afgelopen zeven jaar een turbulente tijd voor u beiden is geweest. Juist daarom spreekt het college in haar brief aan de erfgoedcommissie de ambitie uit om te werken aan een nieuw perspectief voor het Barendrechtse cultureel erfgoed en in te zetten op hervorming van het erfgoedbeleid. Een startnotitie en een korte evaluatie van het erfgoedbeleid vormen daarvoor het vertrekpunt. Om direct invulling te geven aan ons voornemen zoveel mogelijk draagvlak te creëren voor erfgoedbeleid zal, mede ingegeven door de door u beide geuite zorgen, een enquête onder de huidige eigenaren van monumenten en de pandeigenaren van de inventarisatie beeldbepalende panden gehouden worden. Over vorm en inhoud wordt nog nagedacht. Verder onderneemt het college direct actie n.a.v. de door u aangedragen punten. De overige eigenaren zullen nader geïnformeerd worden over het verloop van het onderzoek. Daarnaast zal informatievoorziening in de bredere zin van het woord een belangrijk aandachtspunt zijn bij de realisatie van het nieuwe erfgoedbeleid.

Tot slot wil het college u bedanken voor de inzichten die u beider betrokkenheid bij het onderwerp erfgoed ons hebben opgeleverd. Wij hopen u met deze brief voldoende geïnformeerd te hebben.

Als u meer toelichting wenst of vragen heeft naar aanleiding van deze brief dan kunt u terecht bij [redacted]
Kamphuis (beleidsadviseur Cultureel Erfgoed) via telefoonnummer [redacted] e-mail adres [redacted]
[redacted]

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Barendrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

G.J. Bravenboer

drs. R.E. Schneider